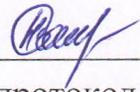

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

 Наталія КАНЦЕДАЛ
(протокол від «01» вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

освітньо-професійна програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузь знань	07 Управління та адміністрування
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
факультет	обліку та фінансів

Робоча програма навчальної дисципліни Фінансовий та управлінський облік для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Мова викладання державна

Розробник: Роман ЛІПСЬКИЙ, доцент кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

«01» вересня 2025 року

Роман ЛІПСЬКИЙ

Погоджено гарантом освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

«01» вересня 2025 року

Олександр БЕЗКРОВНИЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

протокол від «01» вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

Світлана ЗОРЯ

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	135	135
Кількість кредитів	4,5	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	3 (072ФБССФРбд 2023стн)	2/3 (072ФБССФРбз 2023стн)
Семестр	5	4/6
Лекції (годин)	18	2*/4
Практичні заняття (годин)	28	0/6
Самостійна робота (годин)	89	0/123
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (годин)	-	32
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

* 2 год лекцій проведено у 2024-2025 н. р.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо організації, ведення та використання інформації фінансового й управлінського обліку для забезпечення ефективного управління фінансово-господарською діяльністю суб'єктів господарювання.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: Фінанси, Фінанси підприємств, Фінансова звітність суб'єктів підприємництва, Фінансовий аналіз підприємств.

4. Компетентності:

- загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- спеціальні (фахові, предметні):

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК12. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансового, облікового, статистичного та інвестиційного забезпечення розвитку підприємств аграрної сфери й інших галузей економіки.

5. Програмні результати навчання/результати навчання:

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР 09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію
ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем
ПР 24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання	Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

6. Методи навчання і викладання

1. Словесні методи: лекція, пояснення.
2. Практичні методи: практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування.
3. Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження.
4. Методи письмового контролю: контрольна робота виконана в аудиторії, контрольна робота виконана самостійно (для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти), самостійна робота.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку. Поняття, сутність та призначення фінансового та управлінського обліку. Вимоги до облікової інформації та її якісні характеристики. Нормативно-правове забезпечення ведення фінансового обліку в Україні. Принципи та стандарти фінансового обліку (НП(С)БО та МСФЗ). Внутрішні регламенти управлінського обліку, відмінності від фінансового. Роль та місце обліково-аналітичної системи в управлінні підприємством. Документообіг і організація облікової політики підприємства.

Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій. Поняття, визнання та оцінка необоротних активів. Облік основних засобів: надходження, амортизація, вибуття. Облік нематеріальних активів і довгострокових біологічних активів. Облік капітальних інвестицій. Фінансові інвестиції: класифікація, первісна та подальша оцінка. Розкриття інформації про необоротні активи у фінансовій звітності.

Тема 3. Облік оборотних активів. Склад і класифікація оборотних активів: облік запасів. Облік дебіторської заборгованості та розрахунків із контрагентами. Облік грошових коштів та їх еквівалентів. Облік короткострокових фінансових інвестицій. Оцінка, інвентаризація та відображення у фінансовій звітності.

Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань. Поняття та структура власного капіталу підприємства. Облік статутного, додаткового, резервного капіталу та нерозподіленого прибутку. Класифікація зобов'язань: довгострокові та поточні. Облік кредиторської заборгованості та забезпечень. Відображення інформації про капітал і зобов'язання у фінансовій звітності.

Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності. Економічна сутність доходів та витрат, їх класифікація. Визнання та оцінка доходів згідно із стандартами обліку. Групування та відображення витрат за елементами та видами діяльності. Формування фінансового результату та порядок його розподілу. Представлення інформації у Звіті про фінансові результати.

Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку. Зміст і роль витрат в управлінському обліку. Класифікація витрат для цілей управління. Залежність витрат від

обсягів діяльності: постійні, змінні, змішані. Аналіз точки беззбитковості та операційного важеля. Прийняття рішень на основі релевантної інформації.

Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат. Поняття калькулювання собівартості продукції. Метод повного розподілу витрат (Absorption Costing). Метод змінних витрат (Variable / Direct Costing). Порівняння систем та їх вплив на фінансові результати. Система обліку за замовленнями і за переділами.

Тема 8. Бюджетування на підприємстві. Сутність бюджетування та його місце в системі менеджменту. Види бюджетів: операційні, фінансові, інвестиційні. Технологія побудови зведеного бюджету підприємства. Контроль виконання бюджетів, аналіз відхилень. Центри відповідальності та їх роль у бюджетному процесі.

Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності. Призначення та користувачі фінансової та управлінської звітності. Склад і зміст фінансової звітності згідно з НП(С)БО та МСФЗ. Управлінська звітність: форми та підходи до складання. Звітність як основа фінансового аналізу та прийняття рішень. Вимоги до якості обліково-аналітичної інформації.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин							
	денна форма 072ФБССФРбд_2023стн				заочна форма 072ФБССФРбз_2023стн			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	13	2	2	9	17	2	2	13
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	16	2	4	10	14	-	-	14
Тема 3. Облік оборотних активів.	16	2	4	10	14	-	-	14
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	16	2	4	10	14	-	-	14
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	14	2	2	10	17	2	2	13
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	16	2	4	10	14	-	-	14
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	16	2	4	10	17	2	2	13
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (год)	-	-	-	-	32	-	-	32
Усього годин	135	18	28	89	135	6	6	123

8. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені навчальним планом.

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма 072ФБССФРбд_2023стн	заочна форма 072ФБССФРбз_2023стн
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	2	2
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	4	-
Тема 3. Облік оборотних активів.	4	-
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	2	-
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	4	-
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	2	2
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	4	-
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	2	-
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	4	2
Разом	28	6

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма 072ФБССФРбд_2023стн	заочна форма 072ФБССФРбз_2023стн
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	9	13
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	10	14
Тема 3. Облік оборотних активів.	10	14
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	10	14
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	10	14
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	10	13
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	10	14
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	10	14
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	10	13
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (год)	-	32
Разом	89	123

10. Індивідуальні завдання

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання / Результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання / результатів навчання
ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	- виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - контрольна робота; - екзамен.
ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	- виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - контрольна робота; - екзамен.
ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання	- виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - контрольна робота; - екзамен.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми (072ФБССФРбд_2023стн)

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота ¹	Екзамен	
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	5	3			8
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	5	3			8
Тема 3. Облік оборотних активів.	5	3			8
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	5	3			8
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	5	3			8
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	5	3			8
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	5	3			8
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	5	3			8
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	5	3			8
Контрольна робота*		-	8		8
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	45	27	8	20	100

* в кінці семестру передбачено написання однієї контрольної роботи за темами навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремою позицією.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
для здобувачів вищої освіти заочної форми 072ФБССФРбз 2023стн

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	контрольна робота	Екзамен	
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	7	3	32	-	10
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	-	3			3
Тема 3. Облік оборотних активів.	-	3			3
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	-	3			3
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	-	3			3
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	7	3			10
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	-	3			3
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	-	3			3
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	7	3			10
Індивідуальне завдання (контрольна робота)	-	-			32
Екзамен				20	20
Разом	21	27	32	20	100

Шкала та критерії оцінювання
для здобувачів вищої освіти денної форми (072ФБССФРбд_2023стн)

виконання вправ на практичних заняттях

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх практичних завдань, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
4	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх практичних завдань (допущено незначні методологічні помилки при розв'язуванні завдань), що свідчить про достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань (допущені помилки), що свідчить про середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися, розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна), приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку неправильного виконання практичних завдань, що свідчить про низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку виконання практичних завдань, з системними помилками теоретичного та/або методичного характеру, що мають принципове значення для результатів виконання завдання, що свідчить про низький рівень здатності ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися, розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна), приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку невиконання практичних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

для здобувачів вищої освіти заочної форми (072ФБССФРбз_2023стн)

виконання вправ на практичних заняттях

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
7-6	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх практичних завдань, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
5-4	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх практичних завдань (допущено незначні методологічні помилки при розв'язуванні завдань), що свідчить про достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3-2	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань (допущені помилки), що свідчить про середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися, розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна), приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку виконання практичних завдань, з системними помилками теоретичного та/або методичного характеру, що мають принципове значення для результатів виконання завдання, що свідчить про низький рівень здатності ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися, розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна), приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку невиконання практичних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3	здобувач правильно та в повному обсязі виконав завдання винесені на самостійну роботу, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2	здобувач виконав завдання винесені на самостійну роботу, проте допустив незначні помилки методичного характеру, що свідчить про достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1	здобувач виконав не всі завдання винесені на самостійну роботу і допустив системні помилки теоретичного та/або методичного характеру, що мають принципове значення для результатів виконання завдання, що свідчить про низький рівень здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	здобувач, взагалі, не виконав завдання винесені на самостійну роботу, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

контрольна робота виконана в аудиторії

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
	<i>дві практичні ситуації</i>
8-7	здобувачем вищої освіти правильно розв'язав обидва завдання, які передбачені контрольною роботою, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
6-5	здобувач вищої освіти виконав обидва завдання контрольної роботи, проте допустив незначні арифметичні помилки при розрахунках, що свідчить про достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
4-3	здобувач вищої освіти виконав обидва завдання контрольної роботи, проте допустив помилки, що свідчить про середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2-1	здобувач вищої освіти виконав одне завдання контрольної роботи з системними помилками, що свідчить про низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	здобувачем не виконано жодного завдання, які передбачені контрольною роботою, що свідчить про не вміння формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

контрольна робота виконана самостійно¹

Бали	Критерії оцінювання
	для одного теоретичного питання ² (0-10 балів)
10-9	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
8-7	Повна відповідь на теоретичне питання, але недостатньо використано нормативні джерела, що свідчить про достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
6-5	– Достатня відповідь на теоретичне питання, але використано нормативні джерела, які не актуальні або не відповідають вимогам, що свідчить про середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
4-3	Недостатньо повна відповідь на теоретичне питання та використано нормативні джерела, які не актуальні або не відповідають вимогам, що свідчить про низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2-1	Неповна відповідь на теоретичне питання та не використано нормативні джерела, що свідчить про низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.

<i>для практичної ситуації (0-12 балів)</i>	
12-8	Розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчать про повне розуміння визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
7-4	Розрахунки практичної ситуації виконані частково правильно, сформовані не повні висновки, що свідчать про достатнє розуміння визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
3-1	Розрахунки практичної ситуації виконані з помилками, сформовані декларативні висновки, що свідчать про часткове розуміння визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	Відсутність розрахунку практичної ситуації не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти

¹ захист контрольної роботи не передбачено

² в контрольній роботі передбачено 2 теоретичних питання та 1 практична ситуація

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (форма семестрового контролю – екзамен)*

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
16-20	– високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
11-15	– достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
6-10	– середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1-5	– низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	– кількість отриманих правильних відповідей не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

* – екзамен складається з 60 тестових питань (бали нараховуються пропорційно кількості правильних відповідей у відсотковому значенні)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер (ноутбук), під'єднаний до мережі Internet, мережа Wi-Fi, хмарні додатки Google, веб-браузери, пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>).

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

✓ *щодо термінів виконання та перескладання:* виконання практичних завдань виконуються під час проведення практичних занять; завдання самостійної роботи виконуються упродовж вивчення відповідної теми. Перескладання відповідних видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya_zdobuvachiv2025.pdf);

✓ *щодо академічної доброчесності:* здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ [content/akademichnadobrochesnist](https://www.pdau.edu.ua/content/akademichnadobrochesnist)). ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/> Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

✓ *щодо відвідування занять:* відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуються положень Статуту Полтавського державного аграрного університету та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>) зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини;

✓ *щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти:* на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання та перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Особливості неформальної / інформальної освіти регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>). Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus (<https://prometheus.org.ua>), Coursera (<https://www.coursera.org>), Освітнього порталу Державної служби зайнятості (<https://eosvita.dcz.gov.ua>), Дія. Цифрова освіта (<https://osvita.dii.gov.ua>), EdEra (<https://ed-era.com/courses/>), ВУМ online (<https://vumonline.ua/about-project/>) та інших. Перелік рекомендованих курсів розміщено на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>) на вкладці навчальної дисципліни;

✓ *щодо оскарження результатів оцінювання:* особливості процедури оскарження результатів оцінювання регламентовані Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya_zdobuvachiv2025.pdf).

13. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н. І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с. URL : <https://eprints.kname.edu.ua/62308/1/2021%2022%D0%9D%20%20%D0%BD%D0%B0%86.pdf>
2. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
3. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.20 р. № 92. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
4. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>
5. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : затв. наказом міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>
6. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : затв. наказом міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>
7. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : затв. наказом міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>
8. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : затв. наказом міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
9. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затв. наказом міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
10. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» : затв. наказом міністерства фінансів України від 28.11.2003 р. № 601 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text>
11. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» : затв. наказом міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text>
12. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» : затв. наказом міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05#Text>
13. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» : затв. наказом міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06#Text>
14. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид. перероб. і доп. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 488 с.
15. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах : навч. посіб., Плаксієнко В. Я. та ін.; за заг. Ред. В. Я. Плаксієнко. Київ. 2020. 440 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48101/1/finans_oblik-2023.pdf
16. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України № 996 від 16.07.1999 р. Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
17. Управлінський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] 2-ге вид., перероб. і доп. Полтава : РВВ ПДАУ, 2023. 338 с
18. Фінансовий облік і звітність : навч. посіб. / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с. URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5229/1/%D0%A4%D1%96%D0D0%90.pdf>
19. Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т. Б. Управлінський облік: практикум : навч. посіб. [для здобувачів закладів вищої освіти]. Полтава : РВВ ПДАУ. 2022. 180 с.

Допоміжні

1. Ліпський Р. В. Становлення і розвиток облікових практик в системі грошово-кредитних відносин. *Електронний журнал "Ефективна економіка"*. 2025. № 3. URL : <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.34>

2. Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Мокієнко Т. В., Ліпський Р.В. Інноваційний підхід до автоматизації обліку: аналіз програмних рішень для бізнесу. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 16. URL : <https://doi.org/10.5281/zenodo.15024092>

3. Мокієнко Т.В. та ін. Вибір програмного забезпечення для автоматизації бухгалтерського обліку в приватному та державному секторах. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 9. URL : <https://doi.org/10.5281/zenodo.15030638>

4. Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Ліпський Р. В., Сіренко О. В., Донцов І. В. Обіг електронних грошей в Україні та їх облік. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2021. № 4. URL : <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-4-7177>

5. Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Ліпський Р. В., Сіренко О. В. Утримання із заробітної плати: від дев'яностих до сьогодні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 8. С. 45-49. DOI : 10.32702/2306-6814.2021.8.45

6. В. Я. Плаксієнко, Р. В. Ліпський. Формування цифрової грамотності здобувачів економічної освіти в умовах діджиталізації обліково-фінансової сфери. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. №14. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.14.85>

Інформаційні ресурси мережи Інтернет

1. Державна податкова служба України : офіційний сайт. URL: <https://tax.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів України : офіційний сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. «Вісник державної податкової служби України» : офіційний сайт. URL: <http://www.visnuk.com.ua/>
4. «Дебет-кредит» : Український фінансово-бухгалтерський портал. URL: <https://dtk.com.ua/>
5. «Все про бухгалтерський облік» : бухгалтерська газета. URL: <http://vobu.ua/ukr/>

